

Romuald Szymczak*

RAPORT RADY STABILNOŚCI FINANSOWEJ O WYNIKACH PRZEGLĄDU SYSTEMÓW GWARANTOWANIA DEPOZYTÓW

W lutym 2012 r. Rada Stabilności Finansowej¹ (*Financial Stability Board – FSB*) opublikowała raport zawierający wyniki przeglądu systemów gwarantowania depozytów państw wchodzących w skład grupy G20 (*FSB Thematic Review on Deposit Insurance Systems. Peer Review Report*). Celem przeglądu, który objął 19 państw wchodzących w skład grupy G20 oraz Hiszpanię, Holandię, Hongkong, Singapur i Szwajcarię, było przeanalizowanie aktualnych rozwiązań organizacyjno-prawnych krajowych systemów gwarantowania depozytów, przedstawienie planowanych działań wzmacniających te systemy oraz zaprezentowanie wniosków wynikających z doświadczeń tych państw w zwalczaniu skutków ostatniego kryzysu finansowego. Inspiracją do podjęcia przeglądu było opublikowanie w 2009 r. przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Gwarantów Depozytów (IADI) i Bazylejski Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (BCBS) Podstawowych Zasad Efektywnych Sys-

---

* Romuald Szymczak jest kierownikiem Zespołu Współpracy Krajowej i Zagranicznej w Gabinetce Prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

¹ Rada Stabilności Finansowej powstała w kwietniu 2009 r. jako następczyni Forum Stabilności Finansowej (*Financial Stability Forum*). Koordynuje ona na poziomie międzynarodowym prace krajowych instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego i instytucji międzynarodowych tworzących standardy regulacyjne rynku finansowego. Do jej zadań należy opracowywanie i promowanie efektywnych zasad nadzorczych i regulacyjnych odnoszących się do światowego systemu finansowego. Członkami FSB są instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego państw grupy G20, międzynarodowe instytucje finansowe oraz inne instytucje regulacyjne o charakterze międzynarodowym.

temów Gwarantowania Depozytów (*Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems*). Raport powstał na podstawie analizy informacji z ankiety skierowanej do wszystkich członków FSB, zawierającej pytania o najważniejsze cechy systemów gwarantowania depozytów. Analiza bazowała na metodyce oceny zgodności z Podstawowymi Zasadami Efektywnych Systemów Gwarantowania Depozytów.

Spośród analizowanych w raporcie 24 państw, systemów gwarantowania depozytów nie mają tylko trzy kraje, przy czym dwa z nich – Chiny i Republika Południowej Afryki – planują utworzenie takich systemów. Jedynie Arabia Saudyjska nie deklaruje zainteresowania formalnym powołaniem takich systemów.

Zależnie od pełnionych przez daną instytucję gwarantującą depozyty funkcji, wyróżniono cztery ich rodzaje:

- 1) Instytucje odpowiedzialne wyłącznie za gwarantowanie depozytów (tzw. *pay-box*). Do grupy tej należy siedem instytucji z: Australii, Niemiec, Hongkongu, Indii, Holandii, Singapuru i Szwajcarii.
- 2) Instytucje o zakresie odpowiedzialności wykraczającym poza funkcję *paybox*, mające dodatkowe uprawnienia, na przykład pewne funkcje związane z przeprowadzaniem procesu uporządkowanej likwidacji banków. Grupa ta obejmuje instytucje z: Argentyny, Brazylii i Wielkiej Brytanii.
- 3) Instytucje mające w swoim mandacie uprawnienia do ograniczania strat wynikających z doboru odpowiedniej strategii przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji banków (ang. *loss minimizer*). Do grupy tej należy dziewięć instytucji z: Francji, Hiszpanii, Indonezji, Japonii, Kanady, Meksyku, Rosji, Włoch i Turcji.
- 4) Instytucje z pełnym zakresem odpowiedzialności za przeprowadzanie procesu uporządkowanej likwidacji banków, wraz z uprawnieniami do nadzoru ostrożnościowego nad bankami (ang. *risk minimizer*). Ta grupa jest najmniej liczna i zaliczają się niej instytucje gwarantujące depozyty z Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych.

Raport zawiera cztery rekomendacje dla Rady Stabilności Finansowej, IADI, BCBS oraz instytucji sieci bezpieczeństwa finansowego w państwach objętych przeglądem. Dwie pierwsze rekomendacje są zaadresowane do instytucji krajów członkowskich, trzecia przede wszystkim do IADI i BCBS, a ostatnia do FSB.

Rekomendacja 1: Kraje, których instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego są członkami FSB, nie posiadające jeszcze systemu gwarantowania depozytów powinny go utworzyć, aby tym samym wzmocnić stabilność finansową dzięki ochronie deponentów.

Rekomendacja 2: Kraje, których instytucje sieci bezpieczeństwa finansowego są członkami FSB, z istniejącymi systemami gwarantowania depozytów, powinny je w pełni dostosować do wymogów określonych w Podstawowych Zasadach Efektywnych Systemów Gwarantowania Depozytów. Rekomendacja ta dotyczy

zarówno kwestii związanych z uprawnieniami instytucji gwarantującej depozyty, odpowiednią wysokością limitu gwarancyjnego, adekwatnym poziomem środków finansowych, właściwą polityką informacyjną, jak i zasad współpracy instytucji gwarantującej depozyty z innymi uczestnikami sieci bezpieczeństwa finansowego.

Rekomendacja 3: IADI we współpracy z BCBS i innymi instytucjami powinno dokonać aktualizacji wytycznych dotyczących funkcjonowania systemów gwarantowania depozytów, opracowanych przed ostatnim kryzysem finansowym. Ponadto zaleca się, aby instytucje te opracowały dodatkowe wytyczne tam, gdzie *Core Principles* wymagają doprecyzowania. W szczególności chodzi o sześć kwestii: adekwatność wysokości limitu gwarancyjnego, instrumenty ograniczające pokusę nadużycia (*moral hazard*), zapewnienie właściwej koordynacji w krajach o wielu systemach gwarantowania depozytów (np. Brazylia, Niemcy, Włochy), przeprowadzanie symulacji zdolności instytucji gwarantujących depozyty do szybkiej wypłaty środków gwarantowanych, przeanalizowanie możliwości szerszego wykorzystania finansowania systemów gwarancyjnych na zasadzie *ex-ante* oraz stworzenie mechanizmów umożliwiających regularne monitorowanie opinii publicznej na temat systemów gwarantowania depozytów w poszczególnych krajach.

Rekomendacja 4: FSB dokona przeglądu i oceny działań, które zostaną podjęte przez kraje członkowskie jako odpowiedź na zalecenia sformułowane w tym raporcie. Przegląd taki będzie miał formę oddzielnego raportu lub będzie częścią planowanego przeglądu tematycznego FSB dotyczącego efektywnych systemów uporządkowanej likwidacji banków.

Rekomendacje zawarte w raporcie FSB o wynikach przeglądu systemów gwarantowania depozytów spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem ze strony instytucji gwarancyjnych na całym świecie oraz samego IADI. W ramach tej ostatniej instytucji został powołany zespół ekspertów, którego zadaniem jest przygotowanie odpowiedzi na rekomendacje skierowane przez FSB bezpośrednio do Międzynarodowego Stowarzyszenia Gwarantów Depozytów.

Wersja elektroniczna raportu dostępna jest na stronie internetowej FSB pod adresem: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_120208.pdf